

Навчання в інклюзивних класах сприяє адаптації даної категорії дітей до типових життєвих ситуацій, допомагає позбутися почуттів відчуженості та ізоляції, а також виховує в учнівського колективу толерантне відношення, що забезпечує формування почуття відповідальності за товаришів, які потребують не тільки допомоги, а й, насамперед, – прийняття та визнання.

Список використаних джерел

1. Коврігіна Л. Актуальні проблеми інклюзивного навчання в Україні. *Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи*. 2018. Вип. 1. С. 33-41.
2. Конвенція ООН про права дитини: Міжнародний документ від 20 листопада 1989 р. *Зібрання чинних міжнародних договорів України*. 1990. №1.
3. Державна соціальна програма “Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини” на період до 2021 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 трав. 2018 р. № 453. *Офіційний вісник України*. 2018. № 48. Ст. 1673.

Шакун Н.В.,

канд. філос.наук, доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ФОРМУВАННЯ НОВОЇ ПАРАДИГМИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ЯК ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ПОСТСУЧАСНОСТІ

В умовах постіндустріального суспільства, яке характерне переорієнтацією на соціальні технології і людський фактор виникає нагальна потреба перегляду статусу соціальної сфери та формування інноваційної парадигми соціальної роботи як практичної діяльності та галузі знань.

Не секрет, що тривалий час внаслідок домінування в ідеологічній сфері економічного детермінізму на пострадянському просторі зберігалось рудиментарне тлумачення соціальної сфери як другорядної, похідної від економічної, дотаційної. Сформована на засадах марксизму-ленінізму парадигма соціальної роботи мала суттєві недоліки. Марксистсько-ленінська ідеологія, як відомо, наполягала на першорядній важливості матеріального виробництва у суспільному поступі і його детермінуючій ролі щодо політичної, соціальної, духовної сфери. Відтак, скажімо, соціальні працівники, а також особи, які потребували соціальної підтримки, розглядались як навантаження для виробників матеріальних благ.

Вагомим недоліком означеної парадигми, яка впроваджувалась до 90-х років ХХ ст. в УРСР, а її вплив на вирішення соціальних питань відчувається і в незалежній Україні, є керівний вплив держави на всі сфери суспільного життя. Фактичне ототожнення суспільства і держави, несформованість громадянського суспільства призвели до монополії держави у здійсненні соціальної політики, до перетворення останньої на її благодійницьку діяльність.

Однак сучасна європейська та вітчизняна практика впровадження соціальних інновацій засвідчує той факт, що ефективний розвиток соціальної

сфери суспільства – це запорука процвітання економіки, політики, культури, держави в цілому. Погоджуємось з В. Шевченком, який підкреслює, що «керуючись положенням Конституції України про людину як найвищу соціальну цінність і беручи його як методологічний принцип, слід, таким чином, визнавати й те, що економіка не може бути ні базисом, ні визначальником соціальної системи» [1].

Сьогодні мова йде про нову парадигму розвитку соціальної сфери як прерогативи держави і справи всього суспільства. Підвищення рівня життя населення, розв'язання проблем бідності, забезпечення належних доходів працюючого населення і відповідних страхових виплат – ось ті невідкладні кроки, які має зробити держава в аспекті реалізації соціальної політики.

На часі також зміна парадигми надання соціальних послуг, трансформація системи пільг з урахуванням принципу економічної доцільності, адресності тощо. У світлі реформи децентралізації докорінних змін вимагає система взаємовідносин місцевих та центральних органів виконавчої влади.

Як висновок, варто підсумувати, що комплексне реформування соціальної сфери вимагає модернізації системи соціальної освіти. В цьому аспекті факультет соціальних технологій, оздоровлення та реабілітації ННІ права і соціальних технологій НУ «Чернігівська політехніка» має значний досвід підготовки фахівців соціальної сфери, був і залишається піонером у впровадженні соціальних інновацій як в освітній процес, так і в соціальну практику. Зусиллями кафедр факультету здійснюється реалізація міжнародних проектів, викладаються інноваційні навчальні курси, проводиться наукова робота з майбутніми фахівцями соціальної сфери.

Лише комплексний підхід до формування інноваційної парадигми соціальної роботи, який включатиме світоглядно-методологічна переорієнтацію, впровадження сучасних соціальних практик, модернізацію освітньої сфери здатний забезпечити належне вирішення соціальних проблем, адекватні відповіді на виклики постсучасної доби.

Список використаних джерел

1. Шевченко В.І. *Соціальна безпека і гуманітарний захист (Методологічний аспект)*. Соціальний захист. 1998. С.23-33.

Шмат К.В.,

студентка II курсу магістратури, гр. МСРп-191

Науковий керівник – Острянюк Т.С., канд. пед. наук

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ПРОФІЛАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА У СФЕРІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

Одним із пріоритетних напрямків роботи соціального працівника в сучасних умовах є профілактичний. Оскільки сучасний період розвиток